

Светлана Стойчева

До нашите прелюбезни и дълбокопочитаеми малки и големи читатели

Книгата, която ви предлагаме, ще ви отведе до най-чистия извор на света – на детството и на приказките. За някои възрастни той може да е затулен в труднопроходими урви и долища, през девет земи в десета. Многото (поети) други пътища ще им попречат да стегнат железните обуца и да вземат желязната тояга, дори и да им се прииска. За младите сърца това не се отнася. Те чуват клокоченето му до сами нозете си и където и да са, могат просто да си гребнат от него и да усетят тутакси блаженството да излезеш от „тук“ и да скочиш „там“ (това освен децата, го могат и писателите от нашия сборник).

От подобрите текстове преобладават литературните приказки, но всички са представителни за българската класика за деца. Авторы, познати като едни от най-добрите стилизатори на българската фолклорна приказка преди Втората световна война – Елин Пелин, Ран Босилек, Ангел Каралийчев, Асен Разцветников, тук представяме с произведения или откъси от оригиналното им творчество за деца, превърнало се в спътник на детството на всички следващи поколения българи. Другите четирима автори от по-ново време – Борис Априлов, Йордан Радичков, Миле Марковски и Станислав Стратиев – следват тенденцията на приближаване на детската до авторовата игра и доближават приказката до социалната притча.

Литературната приказка, за разлика от фолклорната вълшебна приказка, не отвежда в несънувани светове, но превръща познатия свят в невероятен. Предлага ни да го видим от нова гледна точка: понякога това изглежда като разтъркване на очите след сън; друг път ни се дава удовлетворението да надмогнем реалността като заиграем с нейните собствени думи-игралки. Ако не съществуваше водещата „кристална“ детска гледна точка, някои от тези истории щяха да звучат като тъжна сатира. Именно гледната точка, а не жанрът, поколението и историческият период обединяват подобрите текстове. Тяхното възприемане доказва, че има какво да каже високохудожествената „детска“ литература и на възрастните.

Публикацията на творбите в оригинал и в превод на унгарски език дава възможност за два прочита: на български те звучат може би с езика на завръщането, а на унгарски – с езика на съвременността (преводът е винаги осъвременяване и полагане в културата на езика, на който се превежда).

Ще се радваме, ако читателят се усмихне със задоволство и стоплено сърце след прочита на книгата.